

ΘΕΩΡΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

Ενότητα 1.1

Ο ρόλος των ΤΠΕ στη δόμηση της κοινωνίας της Γνώσης.

Η ένταξη των ΤΠΕ στα πλαίσια των στόχων της εκπαίδευσης για την περίοδο 2007-2013 και για το 2020.

1. Εισαγωγή

Σήμερα είναι δύσκολο να κατανοηθούν οι γενικές κατευθύνσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα, αν δε λάβουμε υπόψη μας την εκπαιδευτική πολιτική της Ε.Ε, η οποία επηρεάζεται κατά πολύ από τις παγκόσμιες εξελίξεις. Το μάθημα αποτελεί μια πολύ σύντομη ενημερωτική εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές πολιτικές σχετικά με την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και, με ένα γενικότερο τρόπο, σχετικά με το ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση και την ακόλουθη αναγκαιότητα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδονται σχετικές πηγές στους επιμορφουμένους, ώστε να έχουν τη δυνατότητα πληρέστερης πληροφόρησης, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Θα πρέπει βέβαια να επισημανθεί ότι λόγω των διαρκών διεθνών εξελίξεων, οι σχετικές πηγές εμπλουτίζονται διαρκώς και, σε κάποιο μέτρο, αλλάζουν περιεχόμενο πολύ συχνά και ως εκ τούτου ο διαρκής έλεγχος των αναφορών (μέσω υπερδεσμών) είναι αναγκαίος.

Διδακτικοί
Στόχοι

- Η βασική ενημέρωση γύρω από τις Ευρωπαϊκές πολιτικές που σχετίζονται με τις εκπαιδευτικές χρήσεις των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών

2. Γενικά στοιχεία για τις πολιτικές ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

Οι ΤΠΕ στα
Εκπαιδευτικά
συστήματα

Όλο και περισσότερες χώρες ασχολούνται με την εισαγωγή και ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά τους συστήματα, γεγονός που δείχνει το σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Αυτή η προσπάθεια περιλαμβάνει από τη μια την

ανάπτυξη δεξιοτήτων σε σχέση με τη χρήση των Η.Υ. και των Νέων Τεχνολογιών γενικότερα (χειρισμός, προγραμματισμός κλπ) από όλον τον πληθυσμό και από την άλλη συντελεί στον ανασχηματισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων, αφού η εισαγωγή των Η.Υ. και γενικότερα των ΤΠΕ, επιφέρει μια σειρά από αλλαγές στον τρόπο διδασκαλίας, στο ρόλο που καλείται να παίξει ο εκπαιδευτικός σε αυτό το νέο πλαίσιο και στα αναλυτικά προγράμματα που θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα νέα δεδομένα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι πολιτικές εκπαιδευτικών χρήσεων των ΤΠΕ

Με ένα γενικό τρόπο, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει πολύ γρήγορα (από τις αρχές της δεκαετίας του 1990) την αναγκαιότητα της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και ταυτόχρονα την ανάγκη της απόκτησης προηγμένων γνώσεων και δεξιοτήτων χειρισμού Η.Υ. και χρήσης των ΤΠΕ από το σύνολο των πολιτών. Έτσι από πολύ νωρίς θέτει σε εφαρμογή projects και προγράμματα που υποστηρίζουν και προωθούν τα σχετικά θέματα, όπως τα γνωστά Socrates, Minerva, GRUNDTVIG και άλλα. Σχετική πληροφόρηση για όλα υπάρχει στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/socrates_en.htm

! (τελευταία επίσκεψη 2 Οκτωβρίου 2012) και ειδικότερα για το καθένα σε άλλες ιστοσελίδες,

όπως http://ec.europa.eu/education/index_en.html (τελευταία επίσκεψη 2 Οκτωβρίου 2012) για το Erasmus και γενικότερα με ειδήσεις για την Εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Την προσπάθεια αυτή σε ευρωπαϊκό επίπεδο σηματοδοτεί η αρχική σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας το 2000, που έθεσε ως πρώτο ορόσημο το 2010, τη χρονιά κατά την οποία η Ενωμένη Ευρώπη θα (έπρεπε να) καταστεί η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης σε όλη την υφήλιο. Έμφαση δίνεται στη χρήση των Νέων Τεχνολογιών. Τα Σχολεία και τα Κέντρα Κατάρτισης να συνδεθούν με το διαδίκτυο. Να θεσπιστεί ευρωπαϊκό δίπλωμα βασικών δεξιοτήτων πληροφορικής με πιστοποίηση για να προαχθούν οι βασικές γνώσεις ψηφιακής τεχνολογίας. Η κοινωνία της γνώσης σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισσαβόνας είναι ενταγμένη στο

σύστημα της Δια βίου μάθησης. Το άτομο, δηλαδή, μπροστά στις προκλήσεις των Νέων Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας πρέπει να είναι σε θέση να παράγει συνεχώς νέα γνώση.

Στο Λουξεμβούργο, αργότερα, τα κράτη μέλη απεφάσισαν για τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθεί ο στόχος αυτός, δηλαδή τη σύγκλιση των εθνικών πολιτικών στην υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι ο στόχος δεν επετεύχθη (τουλάχιστον στο βαθμό που θα έπρεπε) αλλά η ανάγκη είναι ακόμη πιο επιτακτική – δεδομένων των σημερινών ακραίων οικονομικών συνθηκών

3. Εξειδίκευση των Ευρωπαϊκών πολιτικών

Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται στο Συμβούλιο της Στοκχόλμης, το 2001

Συγκεκριμενοποίηση των Ευρωπαϊκών πολιτικών

(http://www.parliament.cy/parliamentgr/101/conclusion_stockholm.pdf (τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012), όπου αρχίζουν να διαφαίνονται πιο συγκεκριμένες προθέσεις προς την κατεύθυνση αυτή:

- Ποιοτική αλλαγή των δομών της εκπαίδευσης
- Διευκόλυνση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση
- Διεύρυνση των «οριζόντων» των εκπαιδευτικών συστημάτων (ουσιαστικά δηλαδή διεύρυνση των θεωρήσεων κάθε εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος).

Ποιοτική αλλαγή των δομών της εκπαίδευσης

Η αλλαγή αυτή έχει να κάνει με πρωτοβουλίες που αφορούν στη βελτίωση των υποδομών και των ουσιαστικών και τυπικών προσόντων σε εκπαιδευόμενους, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές. Αυτές οι πρωτοβουλίες μπορεί να περιλαμβάνουν τον υπάρχοντα εξοπλισμό και την υποδομή σε μια σχολική μονάδα, τον τρόπο αξιοποίησης των διαθέσιμων τεχνολογικών πόρων, την επάρκεια σε εξειδικευμένο προσωπικό (τεχνικό και επιστημονικό). Περιλαμβάνεται επίσης και μια σειρά από επιμέρους υπο-στόχους που άπτονται της ποιότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Για παράδειγμα, πρέπει να προσδιοριστούν οι επιθυμητές δεξιότητες των εκπαιδευτικών και στη

Διευκόλυνση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση

Διεύρυνση των «οριζόντων» των εκπαιδευτικών συστημάτων

συνέχεια να ληφθούν αντίστοιχα μέτρα ώστε να τις αναπτύξουν (όπως συμβαίνει με την αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών των αντίστοιχων Πανεπιστημιακών Τμημάτων). Επίσης, θα πρέπει να αποφασιστεί το πώς οι δεξιότητες αυτές, συνδυαζόμενες με τις παραδοσιακές δεξιότητες, μπορούν να ενσωματωθούν στα αναλυτικά προγράμματα, με έμφαση τώρα πια στη δια βίου μάθηση, όπως και στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ακόμη, πρέπει να εξασφαλιστεί η επάρκεια του εξοπλισμού και των υποδομών γενικότερα, ώστε να θεωρηθεί δεδομένη η πρόσβαση στις υποδομές αυτές.

Στόχος είναι η δυνατότητα πρόσβασης όλων των πολιτών στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και κατ' επέκταση η δυνατότητα μετακίνησης από ένα σύστημα σε κάποιο άλλο πάντα στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης. Αυτό σημαίνει πως θα πρέπει να τεθούν και άλλοι, ενδιάμεσοι στόχοι, όπως το να εξασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής και τα προγράμματα αυτά να σχεδιάζονται, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων στις οποίες απευθύνονται.

Πρόκειται ουσιαστικά για την απόπειρα ενιαιοποίησης (ομογενοποίησης) και ενοποίησης (δημιουργίας ενός μοναδικού χώρου) εκπαίδευσης-κατάρτισης-επιμόρφωσης. Όπως γίνεται αντιληπτό, για την επίτευξη του στόχου αυτού προϋποτίθεται η υπέρβαση άλλων εμποδίων, όπως οι εθνοτικές, γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές. Επιπλέον, τα επιμέρους περιφερειακά ή εθνικά προγράμματα θα πρέπει σταδιακά να αποκτήσουν ένα διευρυμένο σύνολο σκοπών και στόχων, ώστε να συνδεθούν με την επονομαζόμενη Κοινωνία της Πληροφορίας και τώρα πλέον, την Κοινωνία της Γνώσης. Θα πρέπει, για παράδειγμα, να συνδεθούν με την κουλτούρα, αλλά και την αγορά εργασίας όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να λαμβάνουν υπόψη τους τις τοπικές, περιφερειακές αλλά και τις διεθνείς εξελίξεις και να ενσωματώνουν την ιδέα της υπερτοπικότητας.

4. Δράσεις για τη συγκεκριμενοποίηση των στόχων σε Επίπεδο εκπαιδευτικών συστημάτων

Ψηφιακές πηγές πληροφόρησης για τις σχετικές ενέργειες και το σχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για τη στήριξη της στρατηγικής της Λισαβόνας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προέβη σε μια σειρά από δράσεις, όπως είναι η Ηλεκτρονική Ευρώπη (eEurope) και τα Σχέδια Δράσης για Ηλεκτρονική μάθηση (eLearning Action Plans), τα οποία έχουν ως στόχο τους την ένταξη των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση των κρατών μελών. Οι σημαντικότερες δράσεις αφορούν την ένταξη των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία όλων των γνωστικών αντικειμένων, την επιμόρφωση εκπαιδευτικών και την ενθάρρυνση της δια βίου μάθησης (L - Change Consortium, 2004). Συγκεκριμένα με την Απόφαση [2318/2003/ΕΚ](#), της 5ης Δεκεμβρίου 2003, η Ε.Ε θέσπισε το πρόγραμμα eLearning το οποίο αποσκοπούσε στη βελτίωση της ποιότητας των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της πρόσβασης σε αυτά μέσω αποτελεσματικής χρήσης των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Ειδικότεροι στόχοι του προγράμματος ήταν να προωθηθούν τα μέσα χρήσης της ηλεκτρονικής μάθησης, τα οποία βοηθούν στην προσωπική ανάπτυξη και στην κοινωνική συνοχή. Ενισχύουν, επίσης, το διαπολιτισμικό διάλογο και μειώνουν το ψηφιακό χάσμα. Η ηλεκτρονική μάθηση είναι προϋπόθεση για τη Δια βίου μάθηση και την κατάρτιση αλλά και για την ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση (http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11073_el.htm, τελευταία πρόσβαση 3 Οκτωβρίου 2012).

Δίκτυα Επικοινωνίας

Ευρωπαϊκό Σχολικό Δίκτυο

Δίκτυα Επικοινωνίας

Ευρωπαϊκό Σχολικό Δίκτυο

Το Σεπτέμβριο του 1996 είκοσι χώρες ίδρυσαν το Ευρωπαϊκό Σχολικό Δίκτυο (European Network, EUN), έναν οργανισμό που σκοπό έχει να υποστηρίξει τη διδασκαλία και την μάθηση στα Ευρωπαϊκά σχολεία μέσω των ΤΠΕ. Σήμερα οι χώρες που συμμετέχουν είναι τριάντα και έχουν υλοποιηθεί εκπαιδευτικά προγράμματα σε τέσσερις περιοχές δράσης: την καθοδήγηση, την εξυπηρέτηση, τη συνεργατικότητα και την ανάπτυξη. Η αποστολή του είναι να αυξήσει τις ευκαιρίες

εκμάθησης για τους νέους Ευρωπαίους μέσω της επικοινωνίας και ενημέρωσης σε όλα τα επίπεδα, από τους μαθητές μέχρι και τα Υπουργεία Παιδείας των χωρών μελών.

Ο ιστοχώρος για το ευρωπαϊκό δίκτυο σχολείων European Schoolnet έχει πολλές σχετικές πληροφορίες (<http://www.eun.org/web/guest>) (τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012) για τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σχολικού Δικτύου λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2005 η Εκπαιδευτική Πύλη (e-schoolnet), η οποία παρέχει ενημέρωση για τις δραστηριότητες του Δικτύου. Συγχρόνως λειτουργεί ως μέσο επικοινωνίας και πληροφόρησης και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην παιδαγωγική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

European network of innovative schools

European network of innovative schools

Το [ENIS\(European network of innovative schools\)](#) επίσης είναι ένα Δίκτυο 500 σχολείων που διακρίνονται ως προς τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στη διδασκαλία και τη μάθηση. Ο δικτυακός τόπος λειτουργεί ως χώρος ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των σχολείων καθώς και ως μέσο σύναψης συνεργασιών.

Το Δίκτυο Σχολικής Καινοτομίας

Το Δίκτυο Σχολικής Καινοτομίας

Το Δίκτυο Σχολικής Καινοτομίας

(<http://www.protovoulia.org/diktyo/diktyo-sxolikas-kainotomias>)

εντάσσεται στο πλαίσιο δράσης της μορφωτικής πρωτοβουλίας και υποστηρίζεται από την ισότιμη συμμετοχή των Ιδρυμάτων που συνεργάζεται με το Υπουργείο Παιδείας. Το Δίκτυο ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2007 και έχει ως στόχο του την ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης. Απευθύνεται σε σχολικές μονάδες Νηπιαγωγείων, Δημοτικών και Γυμνασίων και σε ομάδες εκπαιδευτικών που εργάζονται στις εν λόγω σχολικές μονάδες ή σε μεμονωμένους εκπαιδευτικούς και προτείνει προσεγγίσεις και πρακτικές, που προάγουν την υιοθέτηση καινοτομιών και την ανάπτυξη. Υποστηρίζοντας την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και

προωθώντας εκπαιδευτικές καινοτομίες, το ΔΣΚ επιδιώκει την ουσιαστική αλλαγή στη μορφή και στο περιεχόμενο της εκπαιδευτικής πράξης.

Οι εκπαιδευτικοί επιμορφώνονται μέσω του διαδικτυακού εργαστηρίου (<http://epimorfosi.protovoulia.org>) και η επιμόρφωσή τους πιστοποιείται σε δύο επίπεδα. Οι ανεξάρτητοι εκπαιδευτικοί δραστηριοποιούνται μεμονωμένα μέσω του προγράμματος ανοικτής επιμόρφωσης του εργαστηρίου. Το δίκτυο προωθεί τη συνεργατικότητα και την ομαδικότητα και στοχεύει στην εξ αποστάσεως συνεργασία με σχολεία άλλων χωρών αλλά και στο άνοιγμα των σχολείων στην τοπική κοινωνία. Οι συνεργαζόμενες σχολικές μονάδες και οι εκπαιδευτικοί αποτελούν μια διαδικτυακή κοινότητα που στηρίζει και ενδυναμώνει τον καθένα από αυτούς ώστε να υλοποιούν καινοτόμους δράσεις. Υποστηριζόμενοι επιμορφωτικά αξιοποιούν την παιδαγωγική πρόταση και τη μεθοδολογία του ΔΣΚ και προβαίνουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες «με σκοπό το στοχευμένο σχεδιασμό, την εφαρμογή και σταδιακή υιοθέτηση καινοτόμων προσεγγίσεων στην καθημερινή σχολική πράξη, στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα και σε διεπιστημονικά και άλλα προγράμματα ανάπτυξης της σχολικής μονάδας». Η παρεχόμενη υποστήριξη, η επικοινωνία και η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών εξελίσσονται κατά κύριο λόγο στο ηλεκτρονικό περιβάλλον μάθησης του ΔΣΚ (<http://epimorfosi.protovoulia.org>).

Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο

Το 2000 το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων επιδιώκοντας την αναδιάρθρωση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών και την ένταξη και αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση, έθεσε σε λειτουργία ένα τεχνολογικά προηγμένο εκπαιδευτικό δίκτυο, το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο - ΠΣΔ (www.sch.gr), που ως στόχο του έχει να διασυνδέσει όλα τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα εκπαιδευτικό Intranet και να δημιουργήσει μία νέα γενιά

Το Πανελλήνιο
Σχολικό Δίκτυο

εκπαιδευτικών κοινοτήτων που θα χρησιμοποιεί καθημερινά τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Συγκεκριμένα πρόκειται για ένα ενδοδίκτυο του ΥΠΔΒΜΘ, στο οποίο, βάσει των στοιχείων του Υπουργείου Παιδείας, οι συνδεδεμένες σήμερα στο ΠΣΔ μονάδες είναι 16.618 σχολεία και 925 διοικητικές υπηρεσίες, 594 βιβλιοθήκες, 60 Γενικά Αρχεία του Κράτους και πολλοί άλλοι φορείς. Ο δείκτης ευρυζωνικής διείσδυσης είναι 74,5% και αναλύεται σε 93% για τη δευτεροβάθμια, 73% για τα δημοτικά σχολεία και 30% για τα νηπιαγωγεία. Οι εκπαιδευτικοί με προσωπικό λογαριασμό είναι 77.659 και οι μαθητές 51.986. Ο αριθμός των ψηφιακών μαθημάτων είναι 3.596 από 926 σχολεία (τρέχον σχολικό έτος) και περί τα 10.000 εκπαιδευτικά ιστολόγια και 100 εκπαιδευτικές κοινότητες παρέχονται από ΠΣΔ, τα οποία επισκέπτονται περισσότεροι από 150.000 μοναδικοί επισκέπτες ανά μήνα. Τέλος, η πύλη του ΠΣΔ είναι η πρώτη σε επισκεψιμότητα εκπαιδευτική πύλη στην Ελλάδα, με περισσότερους από 200.000 μοναδικούς επισκέπτες σε έναν τυπικό μήνα.

Το Σχολικό δίκτυο μέσα στο πλαίσιο των εφαρμογών της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης υποστηρίζει επίσης και το διοικητικό έργο του Υπουργείου και των Σχολικών Μονάδων. Για παράδειγμα στηρίζει τη συγκέντρωση στοιχείων όσον αφορά τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, τη διαδικασία των προσλήψεων, τη μισθοδοσία, τη διανομή βιβλίων. Γενικά το ΠΣΔ είναι σήμερα το μεγαλύτερο δημόσιο δίκτυο στην Ελλάδα και έχει αναγνωριστεί διεθνώς ο ρόλος του ως προς την προαγωγή και την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση.

Το πρόγραμμα eTwinning

Επίσης το πρόγραμμα eTwinning

<http://www.etwinning.net/ww/el/pub/etwinning/index2006.htm>

Το πρόγραμμα
eTwinning

(τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012) αποσκοπεί στις συνεργασίες μεταξύ σχολείων για οποιοδήποτε μάθημα. Είναι ένα πολύ διαδεδομένο πρόγραμμα που χρησιμοποιεί πολύ τις ΤΠΕ. Από την έναρξη της δράσης έχουν εγγραφεί περισσότερα από ογδόντα έξι χιλιάδες σχολεία από 32 Ευρωπαϊκά κράτη. Σε αυτό συνέβαλε

Το πρόγραμμα
eTwinning και το
project Xperimania

σημαντικά η καινοτομία που προσφέρει η ιδέα της ηλεκτρονικής αδελφοποίησης σχολείων, η απλότητα της όλης διαδικασίας και η αμεσότητα της δράσης.

Σχετικές οδηγίες υπάρχουν στο:

http://www.etwinning.net/shared/data/etwinning/general/guidelines_el.pdf (τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012).

Εκτός από αυτό όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει και μια σειρά άλλων στρατηγικών επιλογών, που συνδέουν την εκπαίδευση και τις ΤΠΕ. Έτσι, για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει τις καινοτόμες εκπαιδευτικές χρήσεις των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Για παράδειγμα το project Xperimania, είναι ένα καινοτόμο πρόγραμμα, το οποίο στοχεύει στη χρήση των ΤΠΕ για τη διάδοση ιδεών και γνώσεων επιστημονικών.

<http://www.xperimania.net/ww/en/pub/xperimania/homepage.htm>

(τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012). Μάλιστα η ΕΕ αναγνωρίζει την ανάγκη για περισσότερους νέους ερευνητές στις θετικές επιστήμες και υποστηρίζει εκδηλώσεις (φεστιβάλ, διαγωνισμούς κλπ) μέσα στο πνεύμα αυτό http://ec.europa.eu/research/science-society/index.cfm?fuseaction=public.topic&id=781&CFID=3403577&CF_TOKEN=36ec88066394306-A872CF48-AFC8-2F09-C9AE2B9E198DEC88&jsessionid=b10131e934c52e0e85c0135b7a7017e58433TR (τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκτός από την επικοινωνία μεταξύ των σχολείων και των παραγόντων των εκπαιδευτικών συστημάτων (μαθητών, εκπαιδευτικών, διοίκησης, στελεχών) υποστηρίζει γενικά και τις δραστηριότητες, που βοηθούν στη διάδοση της ιδέας του «Ευρωπαίου πολίτη». Το

<http://myeurope.eun.org/ww/en/pub/myeurope/home/resources/los.cfm> (τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012) για παράδειγμα

περιλαμβάνει μια σειρά από απλά παιχνίδια και κουίζ στην ελληνική γλώσσα, με θέμα την Ευρωπαϊκή Ένωση, την ιστορία της και τους στόχους της.

Ακόμη η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί το eLearning στην Ευρωπαϊκή

To eLearning	<p>Ένωση με διάφορους τρόπους (http://elearningawards.eun.org/ww/en/pub/elearning_awards_2007/homepage.htm, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012), όπως και τις επιχειρηματικές δράσεις της νεολαίας στο Λύκειο και το Πανεπιστήμιο με τη βοήθεια των ΤΠΕ μέσω (και) του εκπαιδευτικού συστήματος (προγράμματα νεανικής Επιχειρηματικότητας). Αντίστοιχα, η ΕΕ προωθεί προγράμματα διαφόρων τύπων για την προώθηση της Πληροφορικής εγγραμματοσύνης των πολιτών, την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών και το e-commerce. Το πρόγραμμα «Δικτυωθείτε» (go online) (http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/grafeiotypou/news/opis_news/general/diktyotheite_10-01-2007.htm, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012), για παράδειγμα, περιλαμβάνει πολύ καινοτόμες δράσεις για την κατάρτιση ιδιοκτητών πολύ μικρών επιχειρήσεων στις ψηφιακές τεχνολογίες. Έτσι, οι δράσεις της ΕΕ για τις ΤΠΕ στην Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση στις ΤΠΕ είναι πολυσχιδείς και καθολικές, και καλύπτουν όλη την εκπαίδευση, με πολλούς τρόπους.</p>
European Information Society 2010	<p>Η νέα πολιτική της ΕΕ για τις ΤΠΕ, αποκαλούμενη i2010, European Information Society 2010 (http://www.eurescom.de/message/messageOct2005/i2010_The_EUs_new_ICT_strategy.asp, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012), αποτελεί μια επέκταση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας (στην οποία δεξιότητες στη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας θεωρήθηκαν απαραίτητες: digital competence involves the confident and critical use of information society technology (IST) and thus basic skills in information and communication technology αναφέρει επί λέξει η ΕΕ για να προσδιορίσει τις δεξιότητες αυτές η οποία, όπως, υιοθετήθηκε πολύ πρόσφατα σχετικώς, το 2005, και λειτουργεί συμπληρωματικά (http://europa.eu/scadplus/glossary/infosoc_media_policy_guidelines_ei.htm, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012), περιλαμβάνει πολλές και διάφορες δράσεις.</p> <p>Στο http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/index_el.htm, (τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012) υπάρχει μια</p>

σχετικά πλήρης αναφορά σε πολλά σχετικά ντοκουμέντα και αποφάσεις της ΕΕ. Σε άλλους ιστοχώρους (όπως http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/it-technologies_en.pdf, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012) υπάρχουν ενδιάμεσες αναφορές και εκθέσεις για την πρόοδο στην επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

Όλα τα παραπάνω όμως αναδεικνύουν τη μεγάλη σπουδαιότητα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στα πλαίσια πάντα της δια βίου μάθησης. Η επιμόρφωση αποτελεί εργαλείο για την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών προκειμένου να αναπτύξουν περαιτέρω δεξιότητες, όπως: την ικανότητα να οργανώνουν δυναμικά περιβάλλοντα μάθησης, να αξιοποιούν τις ΤΠΕ προκειμένου να διδάξουν το αντικείμενό τους, να συντελούν στην οργάνωση του σχολικού προγράμματος και να το προσαρμόζουν, όταν απαιτείται, στις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών τους, να μπορούν να επικοινωνούν ουσιαστικά με γονείς και κοινωνικούς εταίρους, να μπορούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις εκείνες που θέτει το πλαίσιο της δια βίου μάθησης ή το πλαίσιο της ειδικής αγωγής των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

Έτσι, ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα (ιδιαίτερα όσα σχετίζονται με τις ΤΠΕ στην Εκπαίδευση), πρέπει να καθιστά τους εκπαιδευτικούς ικανούς να μπορούν να παρακολουθούν τα τεκταινόμενα στο χώρο των τεχνολογικών εξελίξεων και στη συνέχεια αυτές τις νέες εξελίξεις να μπορούν να τις προσαρμόζουν και να τις ενσωματώνουν στις ανάγκες των μαθημάτων ή των μαθητών τους με έναν κριτικό τρόπο.

Πιο συγκεκριμένα για το Πρόγραμμα της επιμόρφωσης Β επιπέδου θα μπορούσαν να αναφερθούν επιλεκτικά ως αναμενόμενες δεξιότητες που θα αναπτύξουν οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί οι εξής:

- Να αντιλαμβάνονται εκείνους τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να αξιοποιηθούν οι ΤΠΕ προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις διδακτικές προθέσεις του διδάσκοντα και κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να γίνει αυτή η αξιοποίηση.

- Να είναι σε θέση να εμπλέκουν ενεργητικά τους μαθητές στη διαδικασία μάθησης με τη χρήση της τεχνολογίας
- Να μπορούν να παρακολουθούν τις εξελίξεις στο χώρο των συγκεκριμένων λογισμικών που προσφέρονται για εκπαιδευτική χρήση και να μπορούν να τα αξιοποιούν αποτελεσματικά.
- Να μπορούν να εφαρμόζουν συγκεκριμένες αρχές που θα διέπουν το σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ώστε αυτές να αξιοποιούν κατά παιδαγωγικά ορθό τρόπο τις ΤΠΕ στην τάξη.

Το Νέο Σχολείο

Παράλληλα με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ το ΥΠΔΒΜΘ προωθεί τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση με την αναγγελία ίδρυσης του «*Νέου Σχολείου*». Το Μάρτιο του 2010 η Υπουργός Παιδείας Α. Διαμαντοπούλου προχωρά στην διακήρυξη του *Ψηφιακού Σχολείου* (http://www.ypepth.gr/docs/neo_sxoleio_brochure_100305.pdf (Τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012) με βασικό χαρακτηριστικό του τη δημιουργία της «*Ψηφιακής Τάξης*».

Οι «Επτά Άξονες Λειτουργίας» του είναι:

1. **Ψηφιακός εξοπλισμός σε κάθε τάξη** (διαδραστικοί πίνακες, Η/Υ και ευρυζωνική πρόσβαση στο Internet)
2. **Δημιουργία πύλης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης** (για διαρκή πληροφόρηση των γονέων, μαθητών και εκπαιδευτικών)
3. **Ολοκλήρωση Επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ**
4. **Ψηφιοποίηση των σχολικών βιβλίων και των σχεδίων μαθημάτων** σε όλες τις τάξεις (Ανάπτυξη ενιαίας ψηφιακής εκπαιδευτικής βιβλιοθήκης με ενσωμάτωση της ψηφιακής τηλεόρασης και των e-books)
5. **Νέα μέσα & προγράμματα που ενσωματώνουν χρήσεις των ΤΠΕ**
6. **Ενίσχυση του ρόλου της ειδικής αγωγής** (για διασφάλιση της πρόσβασης στο ψηφιακό υλικό και τις υποδομές των ατόμων με ειδικές ανάγκες)
7. **Δημιουργία μηχανισμού αξιολόγησης και εποπτείας.** (ΥΠΔΒΜΘ, 2010, σελ. 13-15)

Τον Οκτώβριο του 2010 στην ιστοσελίδα του ΥΠΔΒΜΘ εμφανίζονται και τρία νέα συνθήματα (<http://digitalschool.ypaideias.gr>, Ανάκτηση

στις 05-10-2012).

Ούτε ένα παιδί να μη μείνει πίσω στη μεγάλη ψηφιακή επανάσταση!

Όλη η γνώση με ένα «κλικ»!

Το ελληνικό σχολείο να μπει στην πρωτοπορία ως «το σχολείο του κόσμου»!

Οι παραπάνω διακηρύξεις του ΥΠΘΠΑ για το Ψηφιακό Σχολείο είναι θέτουν σε νέες βάσεις την υπόθεση του σχολείου και της εκπαίδευσης γενικότερα.

Αναπτυξιακή Στρατηγική για την Εκπαίδευση 2007-2013

Αναπτυξιακή
Στρατηγική για την
Εκπαίδευση 2007-
2013

Στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 έχει αναπτυχθεί ο στρατηγικός σχεδιασμός για την παιδεία κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 κεντρικό σημείο του οποίου είναι το τετράπτυχο «ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ».

Οι βασικές κατευθύνσεις έχουν διαμορφωθεί στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου μοντέλου που αναφέρεται στην Κοινωνία της Γνώσης και την Καινοτομία, (www.espa.gr, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012).

Ως στόχοι για την «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» έχουν τεθεί:

- Ο εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα.
- Η ενίσχυση και η ποιοτική αναβάθμιση των συστημάτων και των υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Η βελτίωση της σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.
- Η ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης, η διευκόλυνση της πρόσβασης και η μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού στην

εκπαίδευση.

- Η επιτάχυνση της μετάβασης στην κοινωνία και την οικονομία της γνώσης, με την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας και την αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας (http://www.edulll.gr/?page_id=32, τελευταία επίσκεψη 3 Οκτωβρίου 2012).

Ειδική Αγωγή και ΤΠΕ Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση ενισχύεται και ο ρόλος της **ειδικής αγωγής**. Συγκεκριμένα **προτείνονται μέτρα** για τη δυνατότητα πρόσβασης στο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και τις υποδομές όλων των ατόμων, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ως προς τη μάθηση. Στόχος του Προγράμματος επίσης είναι η ψηφιακή αναβάθμιση των υποδομών σε όλα τα ειδικά σχολεία μέχρι το 2013 και η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

5. Προτεινόμενες Δραστηριότητες και εργασίες

Δραστηριότητα 1η Προτείνεται η επίσκεψη των πλέον σημαντικών ιστοχώρων από τους αναφερόμενους και ο εντοπισμός των βασικών ορισμών και κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση και την εκπαίδευση των Ευρωπαίων πολιτών στις ΤΠΕ.

Δραστηριότητα 2η Αναζητήστε στο Διαδίκτυο και επισκεφθείτε τις κατάλληλες ιστοσελίδες προκειμένου να αντλήσετε πληροφορίες για την πολιτική που ακολουθούν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντίστοιχα χώρες εκτός Ευρώπης στο θέμα της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Εντοπίστε θετικά και αρνητικά σημεία των πολιτικών αυτών και στη συνέχεια συγκρίνετε τι πολιτικές αυτές μεταξύ τους.

Δραστηριότητα 3η

Θεωρείτε ότι η ενιαιοποίηση και η ομογενοποίηση των εκπαιδευτικών συστημάτων τελικά θα αποβεί προς όφελος των πολιτών, καθώς θα διευρύνει την «οπτική» των εκπαιδευτικών συστημάτων ή αντίθετα θα προκαλέσει μια απώλεια σημαντικών εθνικών, ιστορικών ή πολιτισμικών χαρακτηριστικών και άρα ενδεχομένως θα λειτουργήσει αρνητικά; Συζητήστε το ερώτημα.

Δραστηριότητα 4η

Το πρόγραμμα eTwinning <http://www.etwinning.net/ww/el/pub/etwinning/index2006.htm> είναι ένα από τα πιο γνωστά προγράμματα στην Ευρώπη που προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των σχολείων. Επισκεφθείτε το site και συζητήστε τη δυνατότητα να εντάξετε το σχολείο σας. Αν το έχετε κάνει ήδη, συζητήστε τα θετικά και τα ενδεχόμενα αρνητικά σημεία από τη συμμετοχή σας.

6. Ερωτήσεις

Δεν υπάρχουν επιπλέον ερωτήσεις

7. Ασκήσεις

Δεν προτείνονται επιπλέον ασκήσεις

8. Βιβλιογραφία - Δικτυογραφία

Ενδεικτικές ψηφιακές πηγές πληροφόρησης

<http://rights.apc.org/handbook/index.shtml> Μια πολύ κατατοπιστική σελίδα σχετικά με θέματα που αφορούν την πολιτική ΤΠΕ.

<http://www.unescobkk.org/index.php?id=496> Project της UNESCO σχετικό με την πολιτική ΤΠΕ στην εκπαίδευση

<http://www.edusud.org/spip.php?rubrique88> Σελίδα με συνδέσμους σε διεθνείς οργανισμούς που ενεργοποιούνται στο χώρο της πολιτικής ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

<http://www.infodev.org/en/Project.11.html> Project σε εξέλιξη σε σχέση με την πολιτική ΤΠΕ στην εκπαίδευση

(Ημερομηνία τελευταίας επίσκεψης: 3 Οκτωβρίου 2012)

Watson, D. (2004). Pedagogy before Technology: Re-thinking the Relationship between ICT and Teaching, *Education and Information Technology*, 6(4), 251-266. Η εργασία παρουσιάζει την άλυτη διχογνωμία της σκοπιμότητας εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

Reynolds, D. & Trip, H. (2003). ICT The hopes and the reality. *British Journal of Educational Policy*, 34(2), 151-167. Παρουσιάζει τους λόγους αισιοδοξίας για το ενδεχόμενο οι ΤΠΕ να δώσουν ώθηση στα επιτεύγματα των μαθητών.

Hepp, K.P. (2003). Critical factors for an ICT in education policy in developing countries. *Information Technology: Research and Education, 2003. Proceedings. ITRE2003*. 501- 505. Σε μικρή κλίμακα αρκετά project πέτυχαν καλά αποτελέσματα στην εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση παρέχοντας ένδειξη ότι οι ΤΠΕ μπορούν να παίξουν ρόλο ως μοχλός αλλαγής.

Kozma, R. (2005). National policies that connect ICT-based education reform to economic and social development. *Human Technology*, 1(2), 117-156. Περιγράφει ένα συστημικό πλαίσιο παραγόντων ανάπτυξης και τύπους ανάπτυξης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση εθνικών πολιτικών για τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση για την αναμόρφωση εθνικών στόχων αναμόρφωσης της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Ενδεικτική
βιβλιογραφία